

ด่วนมาก บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานประชาสัมพันธ์ (ส่วนยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ โทร./โทรสาร ๐ ๒๖๒๑ ๐๗๑๐ หรือ โทร. ๑๓๗๘)

ที่ กท ๐๔๐๘/๓๔๓๑

วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การวิเคราะห์สถานการณ์ข่าวจากหนังสือพิมพ์และสื่อออนไลน์ ประจำวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าสำนักงาน ก.ก. เลขาธิการสภากรุงเทพมหานคร เลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดสำนักปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการสำนักงานการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

พร้อมนี้ สำนักงานประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ขอส่งรายงานการวิเคราะห์สถานการณ์ข่าวจากหนังสือพิมพ์และสื่อออนไลน์ ประจำวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เพื่อรับทราบทัศนคติ รวมทั้งข้อเสนอแนะของสื่อมวลชนและคอลัมนิสต์ที่มีต่อการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร ตลอดจนเป็นข้อมูลในการดำเนินการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในเรื่องนั้น ๆ เพิ่มขึ้น มาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นางสาวเยาวลักษณ์ พิมพ์นิศย์)
ผู้อำนวยการสำนักงานประชาสัมพันธ์
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์สถานการณ์ข่าวจากหนังสือพิมพ์และสื่อออนไลน์ ประจำวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕
เรื่อง การติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคฝีดาษลิงในประเทศไทย

๑. ประเด็นการวิเคราะห์

๑.๑ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและ รมว.กระทรวงกลาโหม กล่าวว่า องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศเตือนภัยถึงการติดเชื้อโรคฝีดาษลิงเพิ่มขึ้นใน ๗๕ ประเทศทั่วโลก ซึ่งไทยตรวจสอบพบผู้ติดเชื้อแล้ว ๑ ราย เป็นชายชาวต่างชาติและได้ควบคุมตัวเข้ารับการรักษาเรียบร้อยแล้ว ส่วนกรณีมีรายงานข่าวอาจพบผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้น ได้สั่งการให้ติดตามดูแลรักษา กวดขันและเพิ่มความเข้มงวดการเดินทางเข้า-ออกประเทศในทุกช่องทาง สิ่งสำคัญที่สุดคือ การเตรียมแผนเผชิญเหตุป้องกันและการควบคุมโรคฝีดาษลิง เรื่องดังกล่าวต้องรับฟังในทางการแพทย์ ซึ่งมีการแถลงอย่างเป็นทางการแล้วและทำให้ประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับโรคนี้ รวมถึง แนวทางการป้องกันและข้อควรปฏิบัติเมื่อพบอาการ หรือเข้าข่ายโรค

๑.๒ นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและ รมว.กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) กล่าวว่า สธ.ได้ติดตามสถานการณ์และเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคฝีดาษลิงอย่างใกล้ชิด ซึ่งได้จัดเตรียมเวชภัณฑ์และสั่งการให้โรงพยาบาล โดยเฉพาะในจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากเตรียมการรักษา เตรียมห้องปฏิบัติการ (แล็บ) รวมทั้งสั่งการให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด (นพ.สสจ.) จัดทำระบบติดตาม หากพบผู้ป่วยโรคฝีดาษลิงในพื้นที่ต้องติดตามตัวผู้สัมผัสเสี่ยงกับผู้ป่วยให้ได้โดยเร็ว

๑.๓ พญ.นฤมล สวรรค์ปัญญาเลิศ ผู้ทรงคุณวุฒิ กรมการแพทย์ สธ. กล่าวว่า กรมการแพทย์ สธ.เตรียมหารือกับโรงพยาบาลต่าง ๆ คลินิกผิวหนัง เกี่ยวกับแนวทางการรักษาโรคฝีดาษลิง ซึ่งเป็นโรคใหม่สำหรับประเทศไทย แต่เป็นโรคประจำถิ่นในแอฟริกา ทั้งนี้ โรคฝีดาษลิงถือเป็น DNA VIRUS การติดต่อเกิดจากการสัมผัสสารคัดหลั่งได้ทั้งน้ำมูก น้ำลาย น้ำในตุ่มฝีหนอง น้ำเหลือง หรือน้ำต่าง ๆ ของร่างกาย ระยะฟักเชื้อ ๗-๒๑ วัน หรือประมาณ ๓ สัปดาห์ ซึ่งตุ่มที่เกิดขึ้นตามร่างกายสามารถขึ้นได้ทั่วตัวและมี ๔ ระยะ ได้แก่ ระยะที่ ๑ มีตุ่มแดงขึ้น ระยะที่ ๒ ตุ่มพัฒนากลายเป็นตุ่มนูน ระยะที่ ๓ ตุ่มกลายเป็นหนอง และระยะที่ ๔ ตุ่มดังกล่าวแตก ซึ่งการแพร่เชื้อและเกิดการติดต่อจะเกิดในระยะที่ ๓ และระยะที่ ๔ โดยทั่วไปโรคนี้หายเองได้เมื่อแผลตกสะเก็ด หรือรักษาตามอาการ สำหรับผู้ที่จะมีอาการรุนแรง ได้แก่ ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ รับประทานยากดภูมิในผู้ป่วยมะเร็ง หรือผู้ที่ปลูกถ่ายอวัยวะเด็กอายุต่ำกว่า ๘ ปี และหญิงตั้งครรภ์

- เบื้องต้นสถาบันโรคผิวหนังได้วางเกณฑ์และแนวทางจำแนกแยกโรคที่มีลักษณะอาการคล้ายคลึง หรือใกล้เคียงกับฝีดาษลิงและเตรียมส่งเข้าศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข (EOC) กรมควบคุมโรค สธ.เพื่อพิจารณา ได้แก่ (๑) โรคอีสุกอีใส ผู้ป่วยจะมีอาการไข้ ปวดเมื่อยตามร่างกาย มีตุ่มน้ำใสขึ้นทั่วตัว และในกระพุ้งแก้ม ซ่องปาก สามารถติดต่อได้จากละอองฝอย ถือเป็นกลุ่มอาการที่ไม่รุนแรงน้อย ในกลุ่มที่มีตุ่มน้ำขึ้นตามร่างกาย ระยะฟักโรค ๑๑-๒๐ วัน รักษาด้วยการรับประทานยาต้านไวรัส (๒) โรคเริม มีอาการป่วยนอกจากตุ่มน้ำตามร่างกายยังมีอาการอักเสบตามเส้นประสาทและทิ้งรอยโรคไว้ สามารถกลับมาป่วยซ้ำได้ โดยมีระยะฟักตัว ๓-๗ วัน รักษาด้วยยาต้านไวรัส (๓) งูสวัด เป็นการพัฒนาของเชื้ออีสุกอีใส แต่เชื้อหลบที่ปมประสาท ทำให้มีไข้ต่ำ ปวดเมื่อยตามร่างกายและมีอาการแสบร้อน คันผิวหนัง ติดเชื้อได้จากสารคัดหลั่ง การรักษาเน้นยาต้านไวรัส และ (๔) ไข้ทรพิษ มีไข้สูง ปวดเมื่อย มีตุ่มผื่นขึ้น อ่อนเพลีย อาเจียน ปวดท้อง ระยะฟักตัว ๗-๑๗ วัน การรักษาเน้นประคับประคอง

๑.๔ ศ.เกียรติคุณ นพ.สมหวัง ด่านชัยวิจิตร ประธานคณะกรรมการด้านวิชาการ ตาม พ.ร.บ.โรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘ กล่าวว่า ประเทศไทยได้เตรียมความพร้อมเฝ้าระวังและป้องกันควบคุมโรคฝีดาษลิงมานานกว่า ๒ เดือน มีรายงานผู้ป่วยยืนยันรายแรกวันที่ ๒๑ ก.ค.ที่ผ่านมา ทั้งนี้ จากการประชุมคณะกรรมการด้านวิชาการฯ เมื่อวันที่ ๒๕ ก.ค.๖๕ ยังคงให้โรคฝีดาษลิงเป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง เนื่องจากอาการของโรคไม่รุนแรง การแพร่เชื้อ ต้องสัมผัส...

ต้องสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วย อย่างไรก็ตาม ไต่ยกระดับการเฝ้าระวังเป็นแบบ Sentinel หรือเฝ้าระวังเฉพาะกลุ่มเฉพาะพื้นที่ในกลุ่มเสี่ยง เช่น นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ กลุ่มหลากหลายทางเพศ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชน หากพบผู้ป่วยเข้าข่ายให้สอบสวนโรคและดำเนินการเก็บตัวอย่างส่งตรวจวินิจฉัย หากติดเชื้อให้แยกกักตัว ๒๑ วัน

๑.๕ นพ.กฤษ์ศักดิ์ กู้เกียรติกุล นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่า กรณีพบผู้ป่วยโรคฝีดาษลิงที่ จ.ภูเก็ต เป็นรายแรกของประเทศไทย และมีผู้ใกล้ชิดผู้ป่วยเป็นผู้สัมผัสเสี่ยงสูง (High-Low risk contact) รวม ๑๙ ราย ได้เก็บตัวอย่างผู้สัมผัสเสี่ยงสูงทั้งหมดส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลตรวจเป็นลบทั้ง ๑๙ ราย และให้กักตัว ๒๑ วัน โดยเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ติดตามอาการทั้ง ๑๙ รายอย่างใกล้ชิด เมื่อครบ ๒๑ วัน ของการกักตัวจะเก็บตัวอย่างส่งตรวจอีกครั้ง

๑.๖ ศ.นพ.ธีระวัฒน์ เหมะจุธา หัวหน้าศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคอุบัติใหม่ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระบุโรคฝีดาษลิงไม่ติดต่อกันได้ง่ายเหมือนโควิด 19 แม้กลไกการแพร่เชื่อจะเป็นลักษณะเดียวกันคือ การสัมผัสใกล้ชิด โดยเฉพาะขณะมีเพศสัมพันธ์ สัมผัสกับฝิ่น (ยกเว้นที่เป็นสะเก็ดแล้ว) แพร่ทางละอองฝอย ไอ จาม และการแพร่จะเกิดขึ้นต่อเมื่อคนติดเชื้อเริ่มมีอาการแล้ว (ใช้ ปวดหัว ปวดเมื่อยตัว ปวดหลัง ตามด้วยผื่น ต่อมน้ำเหลืองโต) อย่างไรก็ตาม โรคฝีดาษลิงก็พร้อมที่จะปะทุขึ้นได้ตลอดเวลา เนื่องจากประสิทธิภาพของภูมิคุ้มกันในร่างกายจะถดถอยลงเรื่อย ๆ เมื่ออายุมากขึ้น ขณะที่สถานะภูมิคุ้มกันหมู่ (Herd Immunity) ที่ได้รับจากวัคซีนไข้ทรพิษทั้งในทวีปแอฟริกาและทั่วโลกอาจเริ่มเสื่อมถอย นอกจากนี้ นักวิทยาศาสตร์จากสถาบันปาสเตอร์ ได้ทำแบบจำลองคณิตศาสตร์รายงานในแถลงการณ์ขององค์การอนามัยโลกในปี ๒๐๒๐ ซึ่งได้ข้อสรุปและตั้งข้อสังเกต โรคฝีดาษลิงมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นตามลำดับ แปรตามสัดส่วนของภาวะภูมิคุ้มกันที่เริ่มลดลงในประชากรของประเทศในทวีปแอฟริกา เช่น คองโก หลังจากหยุดฉีดวัคซีนไข้ทรพิษ ซึ่งสามารถป้องกันโรคฝีดาษลิงได้

๒. ข้อเสนอแนะ/สิ่งที่ควรดำเนินการ

๒.๑ นายธนกร วัชบุญคงชนะ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่ากรณีมีกระแสข่าวมีผู้ป่วยต้องสงสัยติดเชื้อฝีดาษลิงมารักษายังโรงพยาบาลวชิระภูเก็ตว่า ขณะนี้ยังไม่มีผู้ป่วยติดเชื้อฝีดาษลิงเพิ่ม นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดภูเก็ตยืนยันยังไม่พบผู้ป่วยติดเชื้อฝีดาษลิงเพิ่มในจังหวัดภูเก็ต ส่วนผู้ที่มีอาการป่วยต้องสงสัยติดเชื้อได้ผ่านการตรวจสอบแล้วไม่พบเชื้อ รวมทั้งกลุ่มสัมผัสเสี่ยงสูงอยู่ระหว่างเฝ้าระวังรวม ๓๓ คน ทุกคนยังปกติ ส่วนที่มารับการรักษาเป็นผู้ป่วยชายไทยมีอาการไข้และตุ่ม ผื่นขึ้นตามตัว จึงได้ตรวจหาเชื้อฝีดาษลิง และไม่มีมีความเกี่ยวข้องกับผู้ป่วยชาวไนจีเรียรายแรก การค้นพบชายไทยคนนี้เป็นกลไกการตรวจจับโรคตามระบบสาธารณสุขที่ได้วางไว้ โดยขณะนี้ชายคนดังกล่าวรับการรักษาในโรงพยาบาลและได้ตรวจหาเชื้อ ซึ่งอยู่ระหว่างรอผลการยืนยันจากห้องปฏิบัติการ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในระหว่างนี้ได้มีการแยกและกักตัวเพื่อดูอาการตามมาตรการเฝ้าระวังของทีมสาธารณสุข จึงขอประชาชนอย่าตื่นตระหนก

๒.๒ พญ.นฤมล สวรรค์ปัญญาเลิศ ผู้ทรงคุณวุฒิ กรมการแพทย์ สธ. กล่าวว่า กรณีข้อกังวลเรื่องเชื้อฝีดาษลิงในสิ่งแวดล้อม ยืนยันสามารถฆ่าเชื้อได้ด้วยแอลกอฮอล์ สบู่ ดังนั้น การหมั่นล้างทำความสะอาดและงดสัมผัส หรือใช้สิ่งของร่วมกับผู้ป่วย หรือผู้เข้าข่ายก็สามารถป้องกันได้

๒.๓ ศ.นพ.ประสิทธิ์ วัฒนาภา คณบดีคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า โรคฝีดาษลิงยังไม่จัดเป็นโรคที่แพร่ระบาดและยังไม่เข้าเกณฑ์ เนื่องจากโรคฝีดาษลิงมีลักษณะที่ต่างจากโควิด 19 คือ ไวรัสชนิดนี้ไม่กลายพันธุ์ การแพร่ระบาดจะเกิดจากผู้ที่มีอาการแล้วผ่านการสัมผัสใกล้ชิด โดยเฉพาะสารคัดหลั่งที่ติดมากับฝิ่นและตุ่มน้ำ ไม่สามารถแพร่เชื่อผ่านทางอากาศและมีารักษา แต่ราคาสูงมาก ด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวจึงเชื่อจะไม่มีการติดเชื้อจนกลายเป็นการแพร่ระบาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม สธ. และทุกโรงพยาบาลต้องช่วยเฝ้าระวังสังเกต หากพบบุคคลที่เข้าลักษณะโรคต้องรีบแจ้ง เพื่อควบคุมยับยั้งการแพร่กระจายเชื้อ

๒.๔ ศ.นพ.ยง ภูวรวรรณ หัวหน้าศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านไวรัสวิทยาคลินิก คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้โรคฝีดาษลิงเป็นภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ (Public Health Emergency of International Concern : PHEIC) ทุกประเทศจึงต้องร่วมมือในการควบคุมและช่วยกันลดการระบาดของโรค

๓. ความคิดเห็นจากสื่อมวลชน มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- แม้ขณะนี้ยังไม่มีรายงานคนไทยติดเชื้อโรคฝีดาษลิง แต่ก็ไม่ควรประมาทเนื่องจากขณะนี้มีการเปิดประเทศ และมีนักท่องเที่ยวต่างชาติจากประเทศที่พบเชื้อฝีดาษลิงเดินทางเข้ามาประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุขจึงควรติดตามสถานการณ์ รวมทั้งเตรียมพร้อมมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันอย่างใกล้ชิด เพื่อไม่ให้ซ้ำเติมสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด 19 ในประเทศ ที่ยังพบผู้ป่วย/ผู้ติดเชื้อโควิด 19 รายใหม่จำนวนมาก

๔. ความคิดเห็นจากสื่อออนไลน์ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ประชาชนที่แสดงความคิดเห็นผ่าน www.today.line.me ระบุรู้สึกกังวลอาจเกิดการแพร่ระบาดของโรคฝีดาษลิงในประเทศไทย จึงขอให้กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมมาตรการป้องกันและการควบคุมโรคฝีดาษลิง รวมถึงยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการดูแลรักษาผู้ป่วย เพื่อลดความวิตกกังวลของประชาชน

๕. สำนักงานประชาสัมพันธ์ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- สำนักงานอนามัย สำนักงานแพทย์ และสำนักงานประชาสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์การประสานความร่วมมือกับกระทรวงสาธารณสุขในการติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคฝีดาษลิง และการเตรียมความพร้อมจัดทำแผนเผชิญเหตุป้องกันและการควบคุมโรคฝีดาษลิง ตลอดจนความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของสถานพยาบาลสังกัด กทม. เพื่อรองรับสถานการณ์หากเกิดการแพร่ระบาดของโรคฝีดาษลิงในพื้นที่กรุงเทพฯ ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ตลอดจนการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับลักษณะอาการ ลักษณะการแพร่เชื้อ รวมถึงวิธีป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคฝีดาษลิง โดยเฉพาะการหลีกเลี่ยงสัมผัสสารคัดหลั่งที่ติดมากับผื่นและตุ่มน้ำ หมั่นล้างทำความสะอาดจุดสัมผัสในร่างกาย งดสัมผัส หรือใช้สิ่งของร่วมกับผู้ป่วย หรือผู้เข้าข่าย รวมถึงข้อควรปฏิบัติเมื่อพบอาการเข้าข่ายโรค เพื่อลดความวิตกกังวลของประชาชน

๖. ที่มาของข้อมูล

๖.๑ หนังสือพิมพ์ : ไทยรัฐ, เดลินิวส์, ข่าวสด, แนวหน้า, มติชน, ไทยโพสต์, คม ชัด ลึก, สยามรัฐ, กรุงเทพธุรกิจ, ผู้จัดการรายวัน ๓๖๐°, บางกอกโพสต์

๖.๒ สื่อออนไลน์ : www.dailynews.co.th, www.khaosod.co.th, www.thairath.co.th, www.bangkokbiznews.com, www.tna.mcot.com, www.thainews.prd.go.th, www.komchadluek.net, www.posttoday.com, www.matichon.co.th, www.naewna.com, www.siamrath.co.th, www.mgronline.com, www.nationtv.tv, www.newtv.co.th, www.pptvhd๓๖.com, www.tnnthailand.com, www.youtube.com, www.today.line.me